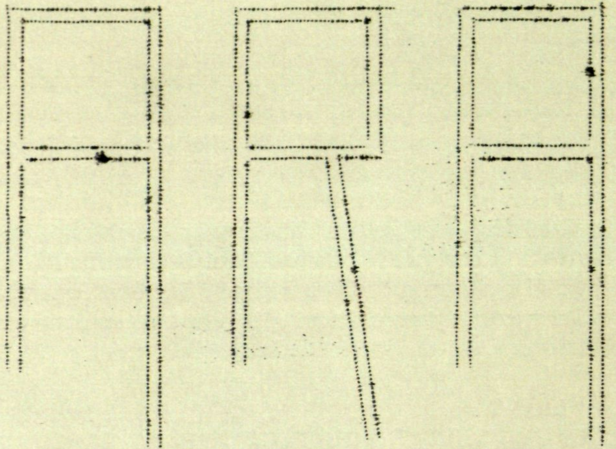

per catalunya
lliure i socialista

butlletí interior del

FRONT NACIONAL DE CATALUNYA

- Nº 18 - gener-febrer 1968

SIGNIFICACIÓ POLÍTICA DE L'ANY POMPEU FABRA

És un fet que sobta i no deixa d'ésser curiós, sentir parlar d'un homenatge collectiu a una personalitat catalana, íntegra i positiva, sense que les autoritats governamentals mobilitzin les seves forces de repressió i ho impedeixin. És clar que el procediment que fins ara han seguit aquestes autoritats ha estat el de deixar fer i després reprimir, presentant-ho tot com una maniobra d'alteració de l'ordre públic. Recordem si no l'homenatge al doctor Jordi Rubió. Poden fer això o bé poden fer-se seu l'homenatge, com és el cas de l'acte acadèmic desgraciat a la Facultat de Medicina, organitzat, aparentment, pels "Amics de la UNESCO" i dedicat al doctor August Pi i Sunyer, en el qual es barrejaren persones dignes de tota estima i representatives d'alguna que altra Institució catalana, amb elements governamentals. I sobretot amb els qui al mateix dia reprimien les peticions democràtiques dels estudiants amb sancions acadèmiques i jurídiques, i a cops de bastó. O de l'homenatge a Enric Prat de la Riba en el qual la "Diputación Provincial de Barcelona" jugà un trist paper provincial. En realitat aquests dos homenatges, organitzats o permesos pel Règim, també tenien sentit polític, però el seu sentit era clarament o veladament anticatalà. I aquests són casos que es presten a dubte; d'altres n'hi ha de casos ben clars de collaboracionisme duts a terme per Institucions d'arrel, si més no, barcelonina; ens referim a la desgraciada imposició de llaçada d'acadèmic al rector actual de la Universitat de Barcelona que tingué lloc al ple del moment de més repressió dins la nostra Universitat l'any passat. El Règim es calça la sabata de qui sigui, deixant-lo ben galdós, amb tal de poder oferir al públic incaut un espectacle circense d'ínfima categoria.

Cal que diguem de seguida que per nosaltres l'homenatge a Pompeu Fabra, a l'ordenador de la llengua, al creador de l'idioma català modern, a l'home íntegre, sacrificat, lluitador, a l'home conscient de les seves obligacions i deures, i dels seus drets, té un clar sentit polític. Tant se val que el Règim deixi fer amb el pretext que sigui, tant se val, que faci el que vulgui, l'homenatge és el tribut que els Països Catalans ret a un dels seus homes més lúcids i més esforçats, un home que l'any 1934, després del sis d'octubre fou empresonat al vaixell "Uruguay", l'home que d'estudiant participava a tots els aldarulls que tenien sentit reivindicatiu i que a les actes de l'Escola d'Enginyers de Barcelona consta com a sancionat pel Consell de Disciplina vàries vegades, l'home que s'hagué d'exiliar després d'haver fet un bé a la cultura universal en fer-lo a la cultura catalana, l'home que encara reposa fora de la regió comarcal on visqué, encara que ho faci en la terra catalana de Prada. L'homenatge és nacional i el sentit del mateix és clarament polític. Aquest homenatge sí que no se l'atribuïran les forces d'ocupació franquistes, se'n guardaran ben bé prou, perquè fóra com si - salvant les distàncies - el Règim hagués contribuït a les commemoracions darreres de l'onze de setembre o bé a les del XXV aniversari de l'afusellament del President de la Generalitat de Catalunya Lluís Companys. Tampoc podrà impedir-lo impunement, perquè la totalitat del país s'ha abocat a l'empresa i amb sa

tisfacció hem vist com entitats prestigioses han pres la iniciativa d'aquest homenatge i el duen endavant.

En realitat, el vertader homenatge ja és fet, i ha sorgit dels nuclis ciutadans més qualificats, i a aquest nucli ens hi adherim tots. Ara cal que això prengui a l'ànima del poble tan masegat per aquest Règim opressor, és la feina que ens cal fer, i sense defallença. Pompeu Fabra ja ha estat homenatjat en el mateix moment de la crida a l'homenatge, ara cal homenatjar al nostra poble en una de les seves manifestacions més substancials, en allò que significa l'afirmació d'una manera d'ésser: la seva llengua. És en aquest sentit que nosaltres proposem la institució de la "Diada de la Llengua Catalana" de commemoració anyal, en una de les dates importants dins la vida fructífera de Pompeu Fabra.

VALENCIA
UNA REALITAT POLÍTICA

La idea de totalitat del concepte "Països Catalans" ja no és discutida per ningú mínimament informat. Però moltes vegades tan sols es veu una comunitat idiomàtica, sense veure que aquesta mateixa llengua parlada pels habitants del Principat, del País Valencià o de les Illes, és el reflex, el producte, d'una unitat nacional viva i operant.

Sabem perfectament, que si bé el paper de la llengua com a element integrador d'una nació és molt important, no és suficient ni únic. La cohesió econòmica, la continuïtat històrica i la comunitat cultural i altres factors, són els que junt amb la llengua configuren el que anomenem una nació. Tots aquests elements, en un grau major o menor existeixen en forma comuna a la totalitat dels Països Catalans, caracteritzant-los i diferenciant-los de les altres nacions veïnes.

Però perquè una nació existeixi políticament, no n'hi ha prou amb unes coincidències culturals o econòmiques, cal que els homes d'aquesta nació tinguin consciència de que constitueixen una unitat diferenciada i indivisible, que necessita els seus propis instruments de govern per a resoldre els seus problemes, conforme a la seva realitat.

El redespertar polític del País Valencià, el nou interès per la cultura pròpia, la decidida lluita anti-règim portada a terme per cada vegada més amplis sectors de la societat valenciana, la lluita de la classe obrera i dels estudiants i camperols per les seves reivindicacions, és producte d'una plantejament polític que ha sabut copsar la realitat i s'ha sabut arrelar en ella, fugint de tot provincianismo. Al nostre entendre, la punta de llança de tot aquest moviment, és el P.S.V. (Partit Socialista Valencià).

Efectivament, el P.S.V. representa els anhels i les esperances de les classes populars valencianes. Joves obrers i camperols junt amb universitaris, nodreixen els seus rengles. Lluiten pel seu alliberament de classe, lluiten contra el provincianismo i per la llibertat del País Valencià, lluiten, en definitiva per la integració nacional dels Països Catalans.

La creació de les Comissions Obreres de València, la lluita universitària, les campanyes massives de pintades a tot el país "Valencians unim-nos. Parlem valencià", o el nou impuls de la cultura catalana, tot això és obra directament o indirectament seva. Proves de l'eficàcia d'aquesta lluita són p.e. la manifestació de l'1 de maig amb un violent enfrontament amb la policia; l'extraordinari creixement de les vendes de llibres catalans, les vagues i manifestacions universitàries, etc.

Aquesta realitat políticament operant que és avui el País Valencià ens encoratja en la nostra lluita i ens alegra que els homes que porten endavant la lluita nacional al P.S.V. estiguin tan pròxims als nostres plantejaments en tots els aspectes. Efectivament creiem amb ells que són les classes populars, les que alliberant-se alliberaran Catalunya, i que la seva llibertat com a homes i com a classe no pot existir realment sino és amb la llibertat nacional dels Països Catalans.

Saludem des d'aquestes planes al P.S.V. i esperem, a través de la nostra lluita, fer-nos dignes de la idea comuna que ens agermana: "Per Catalunya lliure i socialista".

EL FRONT NACIONAL DE CATALUNYA I LA PROBLEMÀTICA SOCIAL I ECONÒMICA

II

L'informe aprovat el 1947 també formula les bases mestres del nacionalisme que el Front Nacional de Catalunya té sempre presents. Considerem tan important de recordar-les, que les transcrivim íntegres. Diu: "Hi ha un factor positiu en la reacció enfront del "fracàs del capitalisme, i és en el reconeixement d'aquest factor on és fonamental la nostra doctrina social. Les lluites econòmiques dels treballadors organitzats i els intents de la classe mitjana per a assolir una estabilitat social, "no solament han posat de manifest la ineficàcia de les solucions parcials, sinó "que han revelat una font nova de poder: el treball. D'ací la realitat innegable dels conceptes de "lluita de classe" i "consciència de classe" aplicats a "l'actitud del proletariat enfront dels problemes polítics i socials: una nova "font d'autoritat pugna per una nova ordenació social sota el seu imperi, per estructurar un nou estat, per establir noves bases de convivència entre els pobles. Aquest és el sentit de la transformació social que, d'una manera fatal, es "realitza i a la qual ja cap poder no gosa fer-hi front obertament: o bé és explotada en profit d'interessos aliens o s'intenta escamotejar subterràniament o "es realitza la seva positiva canalització."

"Considerem que la transformació social a casa nostra ha d'ésser canalitzada; és "a dir, portada fins a l'establiment d'un nou ordre social. I entenem que ens "hem de posar nosaltres al front d'aquesta tasca per tres raons principals: perquè és la més important de les transformacions que les circumstàncies ens imposen; perquè no volem privar al nostre poble d'una oportuna transformació social, "car tenim ben present les conseqüències que ve sofrint Catalunya per no haver "viscut a temps la revolució democràtica; i, finalment, per treure el catalanisme polític de la seva aparent vinculació a l'estament capitalista, i catalanitzar els moviments obreristes de la nostra terra."

"... Quins principis haurien de presidir la transformació social de la nostra terra? Quina és la nostra doctrina social? Els dos primers postulats fonamentals "aprovats per la Conferència anterior resumeixen la nostra posició; és arribat el "moment, però, d'una major concreció en les nostres afirmacions: la complexitat "de la qüestió social, l'exposició crítica que acabem de fer, i la necessitat de "comptar amb un suport teòric suficient per al nostre programa ho exigeixen. Els "punts que anem a posar a la vostra consideració afecten no solament qüestions "d'ordre econòmic i social, sinó problemes netament polítics, la funció de l'Estat, i les circumstàncies immediates a la caiguda del Règim actual:

"a) La riquesa, creació de l'esforç individual, ha d'ésser considerada patrimoni col·lectiu. L'Estat assegurarà la seva eficient administració i una equitativa distribució entre els ciutadans, els quals en gaudiran en usdefruit.

"b) Ha de constituir una principal preocupació de l'Estat el foment de la riquesa col·lectiva, de la qual depèn el benestar particular; a tal fi orientarà la "seva política econòmica vers l'eficient utilització dels tres factors que la condicionen: els recursos naturals del país, la capacitat de producció dels ciutadans, i les relacions comercials amb els altres pobles.

"c) Solament l'imperi de l'opinió pública, en règim democràtic, pot assegurar "una eficient fiscalització de l'economia nacional. En l'Estat totalitari, la riquesa socialitzada acaba essent monopoli de l'oligarquia dirigent, que la utilitza com a instrument de domini i a profit de la seva economia particular.

"d) La Constitució Catalana haurà de contenir una declaració de drets socials "que assegurin, enrobusteixin, i completin les llibertats polítiques en ella formulades. Els drets socials comprendran, en primer lloc, el dret al treball remunerat que asseguri al treballador i a la seva família la independència econòmica, "una digna subsistència, i la redempció de la por a la misèria.

"e) La lluita de classes actual, en règim democràtic únicament pot ésser superada pel reconeixement de la personalitat del treballador en el procés de les "activitats creadores i els resultats econòmics que se'n derivin, per la supres-

"sió del capital com a font de poder públic i per la selecció dels més aptes "per a les tasques dirigents.

"f) La ciutat i el camp tenen interessos econòmics i problemes socials es "pecífics que cal distingir i resoldre adequadament. Llurs interessos han "d'ésser harmonitzats dins una mateixa ordenació col·lectiva econòmica; llurs "problemes han d'ésser resolts des de la ciutat i des del camp respectivament; "en cap cas, en la futura estructuració social de Catalunya, dictarà al pagès "les condicions de la seva existència el proletari de la ciutat, influït per "les conseqüències directes de la revolució industrial."

Tretze anys després, el Consell Nacional, acomplint les mateixes funcions que l'antiga Conferència Nacional, adoptava la Declaració de 1960, el Punt VI de la qual diu: "El Front Nacional de Catalunya afirma que el nacionalisme entrenya una profun "da i sincera preocupació social; persegueix, per tant, a Catalunya, l'establi- "ment d'una autèntica democràcia social."

Al Punt VII diu: "El Front Nacional de Catalunya interpreta que l'evolució ac- "tual de l'economia tendeix a la formació de l'empresa col·lectiva, que és la "unitat formada per la participació real en l'empresa de tots els elements que "la constitueixen."

El Front Nacional de Catalunya ha anat formulant, doncs, des de la seva fundació el nacionalisme i l'acció nacionalista corresponent, sobre unes bases autènticament nacionals que, avui dia i al nostre país, no són altres que les classes i els sectors populars i progressistes, i la consciència socialista, cada vegada més pregona d'aquestes classes i sectors.

Sobre d'elles recau la responsabilitat de dur endavant la reivindicació nacional fins assolir la plenitud que sols pot escaure a una societat integrada per la democràcia real.

Les premises resulten, doncs, clares des del primer moment de lluita del Front Nacional de Catalunya. Avui la labor teòrica del Front s'aplica al desenvolupament i a l'aprofundiment d'aquestes premises, seguint una línia cada vegada més ferma de progrés; i a la formulació concreta exigida per les estructures socials modernes en el seu camí vers el socialisme i la llibertat.

Una Catalunya lliurada a l'empresa de la integració nacional que defineix la llibertat del poble; i a la de la integració social que defineix el socialisme.

LLUNY DE SER ANACRÒNIQUES, LES NACIONS CONTINUARAN ENCARA CONSTITUÏNT DURANT MOLT DE TEMPS LA BASE DE L'EVOLUCIÓ DE LA SOCIETAT ; TOTA LA VIDA INTERNACIONAL HA D'OFERIR EL MARC PROPICI AL DESENVOLUPAMENT DEL PROCÉS DE LLUR CONSOLIDACIÓ .

(Paraules de Manescu, Ministre d'Afers Estrangers de la República Popular de Romania, en un discurs a la ONU, a l'octubre de 1966.)